

Kazys Gaižutis (1907-2004) – Švenčionių miesto burmistras, visuomenės veikėjas

Kazys Gaižutis gimė 1907 m. vasario 3 d. Mykoliškyje, Linkmenų vls., Švenčionių apskrityje (dab. Ignalinos rajonas). 1920 m. mokėsi Vilniaus, vėliau Švenčionių gimnazijoje. Lenkų okupantų valdžios suimtas (apkaltintas sukilimo rengimu). Vėliau iš kalėjimo paleistas be teisės toliau mokytis. 1926 m. perėjo demarkacinę liniją, tęsė mokslą Šiaulių gimnazijoje. Vėliau 3,5 metų mokėsi Kauno kunigų seminarijoje, Vytauto Didžiojo universitete studijavo teisę, 1936 m. baigė Karo mokyklą Kaune; leitenantas. Tarnavo Lietuvos kariuomenėje, vėliau – sovietų Pabaltijo korpuse. 1941 m. birželio 22 d. pabėgo iš Pabradės poligone dislokuotos dalies. Prisijungęs prie Kirdeikiuose veikusio Lietuvos partizanų būrio, dalyvavo kautynėse su besitraukiančiais sovietų daliniais. Sužeistas. Buvo Lietuvos laisvės armijos (LLA) narys ir Švenčionėlių apylinkės vadas. Metus dirbo Švenčionių miesto burmistro pavaduotoju, vėliau buvo burmistras. Dirbdamas administracinį darbą, kartu dalyvavo antinacinio pogrindžio veikloje, padėjo daugeliui išvengti išvežimo darbams į Vokietiją, ginė tautiečius nuo vokiečių siautėjimų. 1944 m. pasitraukė į Vakarus, gyveno Austrijoje. Po II pasaulinio karo persikėlė į JAV, apsigyveno Klivlende, Ohajo valstija. Dirbo dujų bendrovėje, vėliau alaus darykloje. Padėjo JAV įsikurti daugeliui tautiečių. 18 metų buvo Klivendo Bendrojo Amerikos lietuvių fondo skyriaus pirmininkas. Karių organizacijos „Ramovė“ Klivlendo skyriaus narys ir pirmininkas, Ramovėnų choro narys. Rinko lėšas žurnalui „Karys“, aktyviai platino jį. Prisidėjo išleidžiant knygas: „LKVS Ramovė veikla, II dalis (1961 – 1987 m.)“ ir antrąją dalį „Kovos už Lietuvos nepriklausomybę“. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, nors ir būdamas garbingo amžiaus, kaip knygnešys rinko Jungtinėse Amerikos Valstijose lietuviškas knygas, enciklopedijas ir siuntė savo lėšomis tautiečiams. Mirė 2004 m. spalio 29 d. Palaidotas Klivlende, JAV.